

تازه‌ای را برای مطالعه تاریخ این بخش خاص از خاور نزدیک باستان پیشنهاد می‌کنم که دقیق‌تر، با تعصب کمتر و منطقی‌تر با حقایق تاریخی است.

اصطلاح رایج	اصطلاح پیشنهادی
خط آغاز عیلامی	خط آغاز ایرانی قدیم (حدود ۳۳۰۰ تا ۲۹۰۰-۳۰۰۰ پیش از میلاد)
خط عیلامی خطی	خط آغاز ایرانی میانه (حدود ۲۹۰۰-۳۰۰۰ تا ۲۳۰۰ پیش از میلاد)
زبان عیلامی	خط آغاز ایرانی جدید (حدود ۲۳۰۰ تا ۱۸۵۰ پیش از میلاد)
	زبان هَتمتایی

مگر خود درنگم نباشد بسی / بیا بد سپردن به دیگر کسی
 پس از گذشت ۲۰ سال از زمانی که اولین بارقه‌های علاقه به تاریخ خاور نزدیک در من به وجود آمد، در نهایت من و همکارانم موفق به رمزگشایی از سیستم نگارش آغاز ایرانی جدید شدیم. می‌دانم این نقطه اوج موفقیت در راهی است که دو دهه پیش قدم در آن گذاشتم و دورنمای دیگری در آن برای خود نمی‌بینم (به غیر از برخی پژوهش‌های تکمیلی بر روی سیستم آغاز ایرانی قدیم).
 شانس نقش بزرگی در این موفقیت داشت؛ که همان امکان دسترسی به متون حک شده بر روی ظروف نقره‌ای کونانکی مجموعه

این ویژگی‌ها در سایر سیستم‌های نگارش در دنیا به وجود بیاید. این خط در واقع قدیمی‌ترین سیستم نگارش کاملاً آوانگاری در جهان است؛ سیستمی الفبایی/هجایی (آلفاسیلابری)، متشکل از پنج ارزش صدادار و ۱۲ ارزش بی‌صدا. بر این مبنا، با رمزگشایی خط آغاز ایرانی جدید باید تاریخ روند تکامل سیستم‌های نگارش در جهان را مورد بازبینی قرار داد.

این سیستم نگارش یادگار گذشته سرزمین‌تان پیش از اینکه ایران نام بگیرد، است. یادگار مردمانی که در آن می‌زیسته‌اند و هَتمتیان (عیلامیان) نام داشته‌اند. مردمانی که زبانشان هنوز تا حد زیادی برای ما ناشناخته است. در اوایل هزاره نخست پیش از میلاد، این مردم با اقوام ایرانی تازه‌وارد، مانند پارس‌ها و مادها، آمیخته شدند. همان‌طور که می‌دانید، ساکنان فلات ایران مجموعه‌ای از طبقات قومی و فرهنگی مختلف (هَتمتایی، ایرانی، یونانی، عرب، ترک و مغول) هستند. طبقه هَتمتایی تا به امروز قدیمی‌ترین لایه فرهنگی شناخته شده در فلات ایران است که با رمزگشایی خط آغاز ایرانی جدید، اطلاعات بیشتری از آنها داریم.

در این مقاله دیدید که نشانه‌های این خط به هیچ خط دیگری شباهت نداشته و آشکالی هندسی و انتزاعی را تداعی می‌کنند. این نشانه‌های عجیب، منحصر به فرد و زیبا را می‌توان عنصر جدیدی از هویت بصری شما ایرانیان دانست. با احترام به ایران، سرزمین‌تان که از تاریخ کهنش بسیار آموختیم و با احترام به شما که سال‌ها با صمیمیت پذیرای من بودید، این رمزگشایی را مانند پیشکش ناقابل می‌دانم که در لحظه ترک دوست عزیز به او می‌دهم. حال که دیوها نبشتن به ما بیاموختند، اکنون نوبت شماست تا در بطن فرهنگ غنی‌تان به این خط جانی دوباره دهید.

محبوبان بود. مطمئنم که اگر دانشمند بزرگی همچون پیرو مریچی در دهه ۷۰ میلادی، به این متون دسترسی می‌داشت، می‌توانست رمز این سیستم نگارش را بگشاید. این همان فرصتی بود که ممکن بود سال‌هایی را که می‌توانست بی‌ثمر و بی‌امید در پی یافتن یک هدف بی‌فایده گذرانده شده باشد، بالاخره به یک موفقیت علمی درخشان تبدیل کرد. مادر و پدرم که سال‌ها از انتخاب حرفه‌ای من ناامید بودند، اکنون به من افتخار می‌کنند. واقعیت این است که این سیستم نگارش آغاز ایرانی جدید نیست که رمزگشایی‌اش را پس از گذر هزاره‌ها به من مدیون است، این من هستم که به واسطه این نشانه‌ها نجات یافتم؛ من که می‌خواستم نامم در یادها ماندگار شود.

توانم مگر پایه‌ای ساختن بر شاخ آن سرو سایه‌فکن کز این نامور نامه شهریار به گیتی بمانم یکی یادگار حال می‌دانم هستی من بی‌دلیل نبوده است. اکنون به آرامش رسیده‌ام و در آستانه فصل جدیدی از زندگی‌ام امید دارم تا گامی فراتر از اهداف شخصی باریک‌بینانه‌ام بردارم. روی سخنم با شما خواننده ایرانی این مطلب است. امید دارم که پس از خواندن این مقاله، توانسته باشید به این نکات درباره خط آغاز ایرانی پی ببرید:

- نسخه قدیم این خط، در کنار خطوط میخی میان‌رودان و هیروگلیف مصری، قدیمی‌ترین سیستم نگارش در جهان است که در پایان هزاره چهارم پیش از میلاد پدید آمده است.

- این خط تنها سیستم نگارشی است که در فلات ایران شکل گرفته است.

- نسخه جدید این سیستم، در اواخر هزاره سوم پیش از میلاد، ویژگی‌های آوایی استثنائی را داشت که سده‌ها به طول انجامید تا

ی	و	ا	آ	آ	آ
پی	پو	پ	پ	پ	پ
تی	تو	ت	ت	ت	ت
ری	رو	ر	ر	ر	ر
زی	زو	ز	ز	ز	ز
سی	سو	س	س	س	س
شی	شو	ش	ش	ش	ش
کی	کو	ک	ک	ک	ک
لی	لو	ل	ل	ل	ل
می	مو	م	م	م	م
نی	نو	ن	ن	ن	ن
وی	وو	و	و	و	و
هی	هو	ه	ه	ه	ه